

שבעה

מאי טעמא כולהו בחד זקיפא אזדקיפו. וכתב הרא"ש (שם סימן טו) יש פירושים מותח בקריאתה, יש מפרשים בכתיבתה והוא מאלפא ביתא של אותיות גדולות עכ"ל. וכתב בליקוטי מהרי"ל (סוף הלכות פורים) דאשר"י מפרש להאריכה בקריאתה, ושכן נהג הוא ז"ל. שמע מינה דמהרי"ל תופס פירוש ראשון של הרא"ש עיקר, אע"פ דהלשון למימתחיה כזקיפה משמע להאריכה בכתיבתה, דאם לא כן על אריכות הלשון בקריאתה לא שייך למימר כזקיפה, אפילו הכי הוא תופס פירוש ראשון עיקר להאריכה בקריאתה. וכן אנו נוהגין להאריכה בכתיבתה כי היא מאותיות הגדולות וגם מאריכין בקריאתה קע"ב. ואם כן הוא הדין בהנך ווי"ן, דלשון ולורכיה משמע להאריכה ומשמע בכתיבתה ומשמע בקריאתה.

ואפשר דהכל טעם אחד דעל ידי שיאריכה בכתיבתה, יהיה לו למזכרת שיאריך גם בקריאתה ולא יחטוף אותן וישתנה פירוש ומשמעות הענין. דאם לא כן מה הועילו חכמים בתקנתן לדקדק באופן הכתיבה שלא יהא משמעותיה נוטה לפירוש אחר אם על ידי הקריאה יכול להשתנות. וכן נראה לי בה"א לדמהך דיאריכה בכתיבתה ובקריאתה כמו שכתבתי לעיל במקומו (סעיף ס"ג סי"א א'), וצריך עכ"פ לכתוב גם כן אותן האותיות גדולות כמו האותיות גדולות בתורה. ורצונו לומר שלפי ערך עובי הגג של הוי"ו יאריך הרגל, לא שיעשנה כשיעור רחב שאר גג הוי"ו ויאריך אח"כ הרגל דבזה נשתנה צורות האות, רק יכתוב כל האות יותר גדולה משאר אותיות הגט נראה לי.

(י"ג) והנה דברי בעל העיטור ורכינו האי גאון וריב"ש דברי טעם הן, אמנם לא ידעתי אם אנו סומכין על דבריהם דא, כי הלא אנו רואים שאנו

חלק לשבעה

חד לומר דצריך להאריך בקריאתה, ועל כנן זה אינו, ועיין במשנה למלך (סיד מנהגין ס"ד י"ד) מה שכתב בדברי הרא"ש, וז"ע.
דש"ן מה שכתב הנחלת שגם והאריך אם שמתק על שיטת העיטור, כפי הנראה לא ראה דברי השו"ע (סעיף כ"ג) דמונח כל השלשה דעות.

שג"ן מה שכתב ולורכיה היינו גם בקריאתה, והביא ראיה מו"ו דוחמא, הוא דבר מדע, ומכל הפוסקים לא משמע רק דצריך להאריך בכתיבתה ולא בקריאתה, גם בש"ס מגילה ודף ס"ו פ"ג) לא קאמר רק לכתוב דמשמע דחלי העיקר בכתיבה, והראיה דגם בני ספילין צריך להאריך בווי"ן ובה"א ולא אשמתיע בני ספילין צריך להאריך בווי"ן ובה"א ולא אשמתיע

לשבעה

תפארת

משמע שרק בכתיבה צריך לכתוב כך ולא בקריאה, והביא ראיה שהרי גם בחפילין מצד

קע"ב) בחלק לשבעה כתב שהוא דבר מיוחד ובכל הפוסקים לא מצינו דין זה, וגם מלשון הגמ'

אין פסוק משיבשות בנייסות. וכן משלם בן אורי וכו'. וכן מה שפסל (שם דף ע"א) גט שהיה במגנצא ומצא כתוב בו משלם בן אורי וכו'. וכן פסל שם גט שהיה כתוב בכתב בו די בסוף שטה תיהויין בראש השטה ופסלו. וכן פסל שם גט שהיה כתוב שאנו מנין בו כאן, ולדברי הריב"ש והגאונים אין לפסלו כלל.

ואפשר משום שהרשב"א והר"ן והרב המגיד (פ"ד הי"ד) לא הכריעו בדברי הגאונים, כמו שכתב הבית יוסף (סעיף כ"ב) אנו אין בדינו ואין אומרים בזה לא שבקינן פשיטותיהו דהעיטור ורב האי והגאונים והריב"ש, מפני ספיקותיהו דהרשב"א והר"ן והרב המגיד ובפרט שהמה הרכים. מכל מקום מאחר שהאחרונים להם לא הכריעו אנו אין בדינו להכריע, ולכן לא הביאו בעלי השו"ע דברי העיטור ורב האי והגאונים והריב"ש.

(יג) ועוד נראה לי לחלק דבשם האיש והאשה כעובדא דמשלם בן אורי דיש להבית דין עצמם להסתפק אם הכינוי קאי על האב או על הבן. וכן עובדא דבבבלי (מהרי"ק שורש צ"ח) דיש לבית דין עצמם להסתפק אם זה הוא בעל האשה, גם הגאונים והריב"ש מודים דפסול. וכעין זה מצינו בתוס' ריש פרק קמא דמציעא (דף כ"ב ע"ב ד"ה היכא דאיכא דררא דממונא), אבל בשאר דקדוקים לפחות בשעת הדחק אין לפסול, אבל מכל מקום אם אינו שעת הדחק יש לתקנו. וכן מה שפסל מהרי"ל מפני יתוד תיבת בו מפני שהיה המנהג שם שלא לכתוב תיבת בו, וכדי שלא לשנות מגיטין דראשונים ובקל היה יכול ליתן גט אחר. אך קשה ליישב מה שפסל מהרי"ל

תפארת לשבעה

כתיבה אבל אפשר דה"ה לגבי קריאה אלא שממה שלא מצינו בפוסקים דין זה מזה שפיר יש להוכיח.

שצריך להאריך בו"ו ובה"א ולא מצינו שצריך להאריך בקריאה. ונראה דמהא לא קשיא דהגמ' שם מיירי מדיני כתיבה ולכן נקט